

גילוי דעת של מזכ"ל האו"ם מר קופי אנאן

כפי שחזרתי ובטאתי זאת גם בעבר, הנני מודאג ביותר מהמצב המסוכן השורר בשטחים הפלסטיניים הכבושים. אני קורא בזאת לנקוט פעולה דחופה במטרה להקל על המצב ההומניטרי הנואש של האוכלוסיה האזרחית. להתקפה האווירית הישראלית על תחנת הכוח היחידה ברצועת עזה היתה השפעה מרחיקת לכת על בתי החולים העזתיים, טחנות הקמח וכן על מערכות המים וטיהור השפכים. הפיקוח ההדוק המופעל בשבועות האחרונים על העברת מוצרים בסיסיים לתוך הרצועה, לרבות דלק, החמירו את מצבה של האוכלוסייה. גילוי דעת שפורסם מוקדם יותר על ידי סוכנויות האו"ם הפועלות בשטחים הכבושים מספק מידע ונתונים מפורטים יותר על המצב.

על מנת לטפל בבעיית המחסור במוצרי מזון בסיסיים ובמטרה לאפשר את קיומם של שירותי בריאות והגיינה חיוניים, אני קורא לממשלת ישראל לדאוג לאספקה חופשית ורציפה של דלק לרצועה, כמו גם ולפעול ללא דיחוי להחלפת הצידוד שנהרס בתחנת הכוח העזתית. יש להבטיח מעבר חופשי ורציף של מוצרי מזון ואספקה חיונית אחרת במעבר המסחרי קרני ולהסיר לאלתר את הגבלות התנועה והגישה מעובדי סוכנויות האו"ם. צעדים אלה צריכים להינקט מבלי לפגוע בצורך ליישם באופן מלא את הסכם הגישה והתנועה (AMA) מה-15 בנובמבר 2005.

אני חוזר על קריאתי לכל הנוגעים בדבר לנהוג במירב הריסון ולכבד את המחויבויות הנובעות מהחוק ההומניטרי הבינלאומי (IHL).

ברלין, 8 ביולי 2006

הודעה מטעם סוכנויות האו"ם הפועלות בשטחים הפלסטיניים הכבושים

8 ביולי 2006

הסוכנויות ההומניטריות של האומות המאוחדות הפועלות בשטחים הכבושים חרדות לנוכח ההתפתחויות האחרונות שבמהלכן נהרגו אזרחים חפים מפשע, כולל ילדים. מאות אלפי אזרחים ניכנסו למעגל של אלימות וסבל מוגברים להם תהיה השפעה שלילית מרחיקת לכת על החברה הפלסטינית. המצב החברתי-כלכלי בעזה, שכבר היה בכי רע ואופיין בשיעורי עוני המגיעים כמעט ל-80% ואבטלה העומדת על כ-40%, צפוי להתדרדר עוד יותר במידה ולא ינקטו צעדי מניעה מיידיים ודחופים.

סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם לפליטים (UNRWA), המסייעת לכ- 980,000 פליטים סבורה כי רצועת עזה נמצאת על סף אסון בתחום בריאות הציבור. מאז ה- 28 ביוני, עת התרחשה ההתקפה על תחנת הכוח היחידה הפועלת ברצועת עזה, שרויה הרצועה כולה ללא חשמל בין 12 ל-18 שעות ביממה. הספקת המים מטעם הרשות המקומית במועצת חוף עזה נשענת עתה על ספק כוח (גנרטור) לשעת חירום על מנת להפעיל 130 בארות מים ו-33 תחנות שאיבה של מי שפכים. מאחר ולרשות מכון המים עומדים רק 5,000 ליטר דלק מתוך סה"כ 18,000 ליטר הדרושים, אספקת המים הופחתה בכדי שני שלישים מהכמות המסופקת בדרך כלל. כתוצאה מכך ניכר מחסור חמור במים והמצב קריטי במיוחד במתקני טיהור השפכים.

עקב ההגבלות המוטלטת על זרימת הסיוע ההומניטרי לתוך הרצועה, ממתינים כעת 230 מכולות מזון להיתר לחצות את מעבר קרני והתשלום הנוסף אותו נאלצים האירגונים לשלם בעבור איחסון המכולות מגיע לסכום עתק של כחצי מיליון דולר.

על פי דיווח של אירגון הבריאות העולמי (WHO), מערכת הבריאות הציבורית והתברואה ברצועה עומדים בפני משבר חסר תקדים. אירגון הבריאות העולמי מעריך כי למרות העובדה שברשותם של בתי החולים וכמחצית מהמרפאות הראשוניות בקהילה יש ספקי כוח (גנרטורים), הרי שרזרבות הדלק שברשותם

יספיקו לכל היותר לשבועיים. ספקי הכוח בהם משתמשים כעת נועדו לצורכי גיבוי בעת נפילות ברשת החשמל ולכשלים בתפקוד עתידי של הספקים עלולות להיות השלכות חמורות.

אירגון הבריאות העולמי מדווח כי בשבועיים האחרונים נרשמה עליה של 160% במקרי שלשול בקרב ילדים וזאת בהשוואה לאותה תקופה אשתקד. בהתחשב בנתונים העולים מהמצב, סבור אירגון הבריאות העולמי כי תוך חודש ימים יאזל המלאי של 23% מכלל התרופות החיוניות. אירגון הבריאות העולמי חרד עקב הידוק ההגבלות על יציאת מטופלים מהרצועה לקבלת טיפול רפואי בחו"ל. רק קומץ מקרים קשים ביותר הורשו לעבור במעבר ארז מאז 25 ביוני, למרות שלפני האירועים האחרונים יצאו דרך מעבר ארז מדי שבוע בממוצע 25 מטופלים חולי סרטן.

תוכנית המזון העולמית (WFP) מעריכה כי בחודש יוני 70% מכלל תושבי הרצועה לא היו מסוגלים לספק לעצמם ולבני ביתם את מנת המזון היומית ללא סיוע. ההסלמה בפעולות האיבה הפכה את נושא אספקת המזון לעניין קריטי. טחנות קמח, בתי חרושת למזון ומאפיות, הנשענות על חשמל כעל מקור אנרגיה ראשוני, נאלצים לצמצם את תפוקתם בכלל הפסקות החשמל. יתר על כן, עקב המחסור בחשמל אין אפשרות לשמר מזון במקררים וכתוצאה מכך ניגרם אובדן רב של מזון בבתים. כתוצאה מהגבלת האספקה השוטפת מישראל, מלאי הסוכר, החלב ומוצרי החלב הטריים הולכים ומתמעטים; כתוצאה מכך האמירו מחירי מוצרי המזון בשלושת השבועות האחרונים ב-10%.

אירגון המזון העולמי מושיט סיוע מזון בסיסי ל – 160,000 בני אדם שאינם פליטים מקרב תושבי הרצועה והוא עומד הכן להגשת סיוע נוסף, בהתאם לצורך, במסגרת המענה ההומניטרי המתואם עם האירגונים האחרים. אירגון המזון העולמי סבור כי על מנת למנוע התדרדרות נוספת והיווצרות מחסור נוסף במזון בסיסי בתקופה קריטית זאת, מן ההכרח לשמור על פרוזדור גישה פתוח להגשת סיוע הומניטרי ולהבטיח את המעבר החופשי של העובדים המגיישים את הסיוע.

על פי דיווח **הקרן למען ילדים מטעם האו"ם (UNICEF)** ילדי עזה חיים בסביבה אלימה באופן מיוחד, בחוסר בטחון ובפחד. הפסקות החשמל והמחסור בדלק המייצר חשמל החיוני לאספקת מים סדירה, גורמים לירידה באיכות ובהיקף שירותי הבריאות והמים המסופקים לילדים. הלחימה המתמשכת פוגעת בילדים מבחינה פסיכולוגית. גורמי טיפול ברצועה מדווחים כי ילדים מפגינים מצוקה ותשישות, לרבות עליה של 20% - 15% במקרים של הרטבת-לילה כתוצאה מאימת ההפגזות וההרעשה העל-קולית. צוותי הטיפול הנתמכים על ידי UNICEF מדווחים על עליה גדולה במספר הפונים לקבלת סיוע. לדברי UNICEF, אספקת שוטפת ורציפה של דלק וחשמל חיוניים לאיחסון בטוח (בקרור) ולשינוע של תרופות וחיסונים ולהפעלה סדירה של שירותי רפואה ראשונית בקהילה. UNICEF מוסר כי ילדים הם תמיד הפגיעים ביותר במקרים של התפרצות מחלות מדבקות כתוצאה ממחסור במים ובעיות תברואה.

משרד הנציב העליון לזכויות אדם (OHCHR) מוסר כי השימוש בכוח מצד ישראל בעת המבצע הצבאי הנערך ברצועת עזה גרם לעליה במספר מקרי המוות ולעליה במספר הנפגעים והפצועים בקרב האוכלוסיה האזרחית הפלסטינית, כמו גם לפגיעה משמעותית ברכוש פרטי ובתשתיות אזרחיות. בעוד שלשארל יש צורכי בטחון לגיטימיים, הרי שהחוק ההומניטרי הבינלאומי (IHL) מחייב כי עקרונות המידתיות וההבחנה בין אזרחים ללוחמים יכובדו בכל עת. האיסור על סימון אזרחים כמטרה מופר גם על ידי קבוצות של חמושים פלסטינים היורים טילים מרצועת עזה לתוך ישראל ועל כן הדבר חייב להיפסק. ההתדרדרות במצב זכויות האדם מחייבת נקיטת צעדים מידיים לשים קץ לכל פעולות האיבה ולהבטיח את ההגנה על אזרחים.

המשרד לתאום עניינים הומניטריים (OCHA) קורא להבטחת הזרימה החופשית והרציפה של הסיוע ההומניטרי ושל אספקת הדלק. על מנת לענות כנדרש על הצרכים ההומניטריים, על מעברי נחל עוז וקרני להישאר פתוחים 24 שעות. בנוסף, OCHA קורא לפתוח את מעבר רפיח ולאפשר את כניסתם של 250 הפלסטינים המצויים בצד המצרי של הגבול ולאפשר את מעברם של חולים הנדרשים לטיפול רפואי דחוף ושאינם יכולים להיות מטופלים ברצועת עזה. פעולות האו"ם להושטת סיוע חירום כבר משובשות על ידי פעולות הלחימה. ואולם, אין די בהגשת סיוע הומניטרי על מנת למנוע את הסבל. עם הפצצת תחת הכוח בעזה, הורע כהרף עין מצבם של 1.4 מיליון בני אדם, קרוב למחציתם ילדים. על ממשלת ישראל לתקן את הנזקים שניגרמו לתחנת הכוח. החוק ההומניטרי הבינלאומי (IHL) המחייב את שני הצדדים כולל צחויבות למנוע פגיעה באזרחים והרס תשתיות אזרחיות והימנעות מענישה קולקטיבית ומפעולות הפחדה ותגמול. אזרחים משלמים את מחיר הסכסוך באופן לא מידתי. התמשכות פעולות האיבה, ההפצצות הישראליות וההרעשות העל-קוליות עלולות להסב נזקים נוספים לתשתיות ולשירותים האזרחיים. לפיכך מביע OCHA חשש כבד מפני התדרדרות נוספת של המצב ההומניטרי בעתיד הקרוב.

הסוכנויות ההומניטריות של האומות המאוחדות הפועלות ברצועת עזה סבורות כי העובדות בשטח מדברות בעד עצמן ונושאות בחובן מסר מחייב לכל הנוגעים בדבר. אם לא ינקטו צעדים דחופים, נעמוד בפני משבר הומניטרי בעל השלכות מרחיקות לכת, הן על הקהילות שבקרבתן אנו עובדים והן על המוסדות שבאמצעותם אנו פועלים.